

DUMITRU CRUDU

Salutări lui Troțki

UNIVERS

CUPRINS

Spectacolul nostru	5
Greva foamei	10
În tren	13
La Soroca	18
O geantă uitată sub masă	22
Medalia aia	25
Pentru prima dată în viața mea	27
Apa rece	30
Legitimațiile noastre roșii	35
Chitara pe pat	39
După miting	42
Mai rău decât o bombă	45
Pește proaspăt prins, numai bun pentru un grătar	48
Nu știu cum, dar am reușit să fug	51
După treizeci de ani	54
Întoarcerea lui Mihail Ivanovici	57
Salutări lui Troțki	59
O zi de naștere cu colțunași cu brânză	62
Cartofi murdari	65
Cornel	69
Un film de groază	71
Noaptea aia de august când l-am cunoscut pe Georgel	74
Un chef amânat	76
Boschetarul din vis	79

Un pachet gol de țigări aruncat în pubelă	82
Doi scriitori	84
Nu trage	86
O după-amiază la sala de biliard	95
Patru sticle de ulei	99
Cum am fost eu și Troțki bătuți în Brașov	105
O lansare de carte întreruptă de o soție infidelă și de un soț gelos	108
Colea	110
Pe un tip pe care m-am jurat că o să mă răzbun l-am reîntâlnit când a murit Evghenii Ivanovici	113
Câțiva pui de găină printre roșii	116
Anton Iarușevschi	121
Alegeri parlamentare	126
După colț	133
Iurie	135
Șe-fu!!!	139
Mihai Brașoveanu s-a întors din Roma	142
Prima lansare de carte	145
Dispărut în vamă	148
Galina	151
Strigătele de sub apă	153
La spital	155

SPECTACOLUL NOSTRU

„Băiatul mergea precipitat, pufăind, scoțând aburi pe nări, cu părul murdar, nepieptănat, ca o căpiță de fân, vâlvoi, uitându-se circumspect în urmă, ca să vadă dacă nu s-a luat cineva după el. Dacă nu e cumva urmărit. Nici țipenie. Strada era pustie. Luna care se iți de după un nor negru uriaș îi aruncă atât de brusc umbra în față că băiatul tresări. Își strânse și mai tare valiza neagră la piept și își plimbă ochii în jur. Nu era nimeni. Cu toate astea, băiatul iuți pașii. Când împinse ușa, era learcă de transpirație. Câteva broboane de sudoare îi căzură chiar pe clanța dezmembrată a ușii, clanței îi sări un șurub și acum se mai ținea doar într-unul singur, putând în orice moment să se desprindă, și așa și se întâmplă. Băiatul deschise ușa, dar rămase cu clanța în mână. O s-o fixez mai târziu, își spuse, și o puse pe masă.

Când îl văzu, fata alergă ca din pușcă spre el. Îl apucă de mâini și i le scutură cu putere:

– Ei, unde sunt banii?

– Aici, îi spuse băiatul, și trânti geanta pe un scaun fără un picior. Scaunul se dezechilibra și geanta se răsturnă pe podea și din ea se rostogoliră pe jos, ca merele din pom, banii, foarte mulți bani. Fata scoase un țipăt scurt și pătrunzător, dar el sări la ea și-i astupă gura cu mâna.

– Dacă te aude cineva și vine încoace, la asta nu te-ai gândit? Dacă vine și ne găsește cu geanta asta aici, atunci ce ne facem? Atunci ne-am ars.

De-a bușilea strâneau bancnotele de pe podea și exclamau încântați – ce de-a bani! Atâția bani n-am văzut în viața mea, Dumnezeule, cât păralet – și în timp ce le pipăiau cu mâinile, le mai și frecau de obraji. Unul altuia, plescăind din limbă.

Geamul spart era acoperit cu o pătură și nu puteau fi văzuți de afară, de cei care ar fi putut trece în acele clipe pe drum.

– Și părinții tăi unde sunt?

– Dorm în cealaltă cameră.

– Să nu ne vadă cumva!

– N-au cum, pentru că sforăie. Oare nu-i auzi?

Băgaseră iar banii în geantă și geanta el o strânea la piept.

– Acum ne-am scos. În sfârșit, acum ne-am scos și viitorul nu mă mai sperie. Acum o să lăsăm școala și o să putem scăpa de iadul ăsta, zise el și își roti mâna spre camera în care se aflau, în mijlocul căreia se înălța o masă plină ochi cu vase murdare. Pe podea, chiar sub masă, se tăvăleau pantalonii tatălui ei și niște perechi de ciorapi murdari de-ai fratelui ei mai mare.

– Și crezi că nu te-au văzut?

– Nu. Erau prea prinși cu invitații lor ca să mă mai observe și pe mine. Ar trebui să plecăm chiar acum! Trenul spre Moscova sosește peste o oră în gară. Să plecăm până nu descoperă lipsa banilor. Hai chiar acum.

– Merg, îi spuse fata și se porni după el. Au deschis poarta și au ieșit în drum, uitându-se roată în jur. Fugeau spre gară, ținându-se de mâini orbecăind prin întuneric.

– Și câți bani sunt?

– Nu i-am numărat, dar se pare că sunt foarte mulți. Ajunși la Moscova, o să putem trăi și noi ca lumea. Acolo nimeni n-o să mai poată da de noi.

Fugeau și vorbeau.

– Și cum s-a întâmplat, cum de-ai putut să fugi cu banii ăștia?

– Știam că o să-i aducă încă de ieri, dar tu nu m-ai crezut când ți-am povestit ieri că azi cineva o să-i aducă lui Vasile Petrovici valiza asta cu bani. Eu însă eram sigur că exact așa o să se și întâmple. Ei bine, azi când spălam mașina în curte, mașina lui Vasile Petrovici, Mercedes-ul lui alb, am auzit o discuție în pridvor. Venise tipul cu valiza. I-a înmânat-o, dar i-a cerut să-l favorizeze la o licitație. N-am mai auzit ce i-a răspuns Vasile Petrovici, dar l-am văzut intrând în cabinetul său cu valiza asta. Am așteptat ascuns sub mașină până au început ei să chefuiască și atunci cu un șperaclu am descuiat ușa, am subtilizat valiza și-am fugit cu ea, pe fereastră.

Călcau deja pe peronul din gară, așteptând să vină trenul de Moscova. El țopăia în jurul ei, strângând valiza la piept și-i spunea:

– La Moscova o să-ți cumpăr niște pantofi noi și-o să scapi, în sfârșit, de jafurile astea, și arăta cu mâna spre pantofii ei cu tălpile găurite. Și alți blugi. Și, în general, o să-ți cumpăr toate lucrurile pe care o să ți le dorești. La Moscova o s-avem zilnic apă caldă și frigiderul nostru.

Ea dârdăia de frig. Părul ei sărmos nespălat de mult îi cădea în ochi și ea îl dădea într-o parte și plângea.

– Dacă n-aș fi furat banii ăștia, ar fi trebuit să trăim la fel ca ei, dar eu ca ei nu mai vreau să trăiesc.

Se auzeau pași. Ea îi văzu prima.

– Vin încoace.

Cei trei polițiști, în frunte cu Vasile Petrovici, bocăneau pe peronul luminat, dar pustiu, sucindu-și gâturile în toate părțile, dar încă nu-i descoperiseră pe cei doi adolescenți, care se ascunseseră în spatele clădirii. Vorbeau în șoaptă.

– Ce facem? Vin spre noi!

– Oare crezi că vin după mine?

– Altfel, de ce-ar fi venit împreună cu el?

– Și ce facem acum?

- Hai să urcăm în tren.

- Cum să urcăm, dacă trenul n-a venit încă?

- Și atunci ce să facem?

- Trebuie să fugim din gară și să ne ascundem undeva.

- Am o idee. Tu du-te acasă, iar eu am să merg să ascund undeva banii și atunci măgăreața n-o să mai cadă pe noi.

- Unde?

- Știu eu un loc în pădure, unde n-o să-i găsească nici dracu', îi spuse el și fugi, prin spatele clădirii, spre pădurea din deal.

Ea se tupilă după trunchiul unui copac și așteptă să treacă Vasile Petrovici, însoțit de cei trei polițiști. Seara, el împinse ușa fără clanță și pătrunse înăuntru.

- I-ai ascuns?

- Da, i-am ascuns.

- Și crezi că nimeni n-o să-i găsească?

- N-au cum. Acum o să așteptăm trenul de mâine și mâine o să plecăm la Moscova.

Se auzi poarta deschisă și glasuri înfuriate. Erau cei trei polițiști împreună cu Vasile Petrovici. Traversau curtea cu lanternele aprinse.

- Vin încoace, îi spuse ea plângând, vin încoace. E clar că s-au prins că tu le-ai furat banii. Și ce facem acum? Poate le dai banii înapoi?

- Niciodată. Dacă le dau banii înapoi, niciodată n-o să mai scăpăm din iadul ăsta, îi spuse el și-i arătă iar spre patul pe care sforăia un frate de-al ei, îmbrăcat în hainele în care muncise toată ziua. În niște haine slinoșate care puțeau îngrozitor.

- Eu nu vreau să ajung la fel ca el, îi mai spuse el.

Se auzi lătratul lui Tuzic și niște voci tot mai înfuriate.

- O să mă predau, îi spuse el. O să mă predau, dar n-o să le spun unde sunt banii. Să mă închidă. O să stau la închisoare

LIBRIS

cât o să vrea ei. Oricum, n-o să mă poată ține prea mult, pentru că sunt minor. Iar după ce am să ies, o să merg și-o să-mi dezgrop valiza din pădure și atunci o să mergem la Moscova și o să scăpăm de mizerie. Cu banii ăștia, o să începem o viață nouă. O viață adevărată. Pentru că eu nu vreau să trăim ca ei. Eu vreau să scăpăm de iadul ăsta.

Se auziră pași în tindă. Cineva izbi ușa de perete și polițistii dădură buzna înăuntru.“

Am ieșit din pușcărie, în șir indian. În zăpada din curte, am revăzut propriile noastre urme, pe care le lăsasem dimineață. Regizorii, Mihai Fusu și Luminița Țăcu, aproape într-un glas, au exclamat, arătându-mi prin semne spre dictafonul pe care-l țineam în mână:

– Poți să ștergi istoria asta, pentru că, oricum, n-o s-o folosim în spectacol. Nu merge în *Shakespeare pentru Ana*. Față de celelalte povești pe care le-am înregistrat deja în dimineața asta, de la care ni s-a făcut părul măciucă, asta-i mult prea ștersă, pe bune.

A început să ningă. Instantaneu, zăpada a acoperit urmele lăsate de noi înainte să intrăm și după ce am ieșit din pușcăria de la Goian. De parcă nu am fi fost niciodată acolo.

Am apăsat pe delete.

O ZI DE NAȘTERE CU COLȚUNAȘI CU BRÂNZĂ

Am pus punga cu colțunași cu brânză pe cântar și-am apăsat pe buton. Cântarul mi-a eliberat o etichetă pe care scria că în pungă ar fi un kil și-o sută de grame și repede am calculat în minte cât m-ar costa: optzeci de lei, prea mult pentru câți bani aveam eu la mine. Am ridicat punga cu colțunași cu brânză un pic deasupra cântarului, ca să se și sprijine pe cântar, dar să stea și în aer. Numai un pic, cu vârful degetelor o țineam deasupra cântarului, și-am apăsat din nou pe buton. Pe noua etichetă ieșită din cântar reieșea că în pungă ar fi șapte sute de grame și iar am socotit în minte cât ar trebui să plătesc pentru șapte sute de grame. N-aveam eu atâtia bani la mine. Dar nu voiam nici să înjumătățesc numărul colțunașilor din pungă, pentru că atunci cu ce-aș mai fi rămas: cu vreo trei colțunași? Nici mai mult, nici mai puțin. Da' ce să faci cu trei colțunași? Cu trei colțunași nu poți decât să-ți ațâți foamea și nimic mai mult. Or, eu nu mă prea lingăvesc la mâncare. Mie-mi place să mănânc mult și bine. Cu atât mai mult cu cât felul meu preferat de mâncare e chiar asta: colțunași cu brânză. Numai cât mă uitam la ei și începea să-mi curgă saliva.

Mi-am rotit gâtul în părți, ca să mă conving că nu mă urmărea nimeni, și-am ridicat iar punga cu colțunași deasupra cântarului, dar, de data asta, și mai sus în aer, o țineam cu două degete și punga doar se atinge de metalul rece al

cântarului, dar nu se lipea cu toți colțunașii, ci doar cu vreo patru-cinci, cei mai mulți rămânând în aer, la o distanță apreciabilă de cântar, și iar am apăsat pe buton, și cântarul a expectorat o altă etichetă, pe care acum scria că-n pungă ar fi doar trei sute cincizeci de grame. Pentru trei sute cincizeci de grame ar fi trebuit să las în magazin doar patruzeci de lei. Acum mai veneam și eu de-acasă.

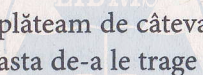
Deși păstrasem aceeași cantitate de colțunași în pungă, acum eticheta indica un alt gramaj, de trei ori mai mic, pe potrivă buzunarului meu, și mie îmi convenea de minune treaba asta.

Vânzătorul, un tânăr cu obrazul spân, nu s-a prins, deși a învârtit de câteva ori punga în fața ochilor. I se părea ceva suspect, dar nu înțelegea ce. Parcă era prea grea față de ce scria pe etichetă, totuși nu s-a dus s-o mai cântărească o dată și glonțul mi-a șuierat pe lângă ureche. Nu mi-aș fi dorit să fiu prinsă cu rața în traistă și lăsată fără colțunași chiar azi, de ziua mea de naștere.

Am ieșit fericită din magazin. Din nou, am reușit să le trag o țepă îngâmfaților ăstora de milionari, pe care îi doare în pantofi de sărmanii pensionari, că nu mai obolesc să umfle prețurile. Le-am tras-o de nu s-au văzut și chiar de ziua mea de naștere, jubilam eu, mai că-mi venea să cânt pe stradă.

De pe holul de la intrare am auzit cum picura apa în bucătărie. Plici-plici. M-am dezbrăcat de haine și am intrat în chicinetă. Din robinet, câte o picătură de apă se desprindea și se rostogolea în căldare. M-am apropiat de căldare și am fluierat fericită. Era aproape plină.

O parte din apă am vărsat-o într-o cratiță, peste colțunașii cu brânză, și-am aprins focul la aragaz. Picăturile continuau să cadă în căldare. M-am dus la contorul de apă să văd dacă se învârtea. Nu, nu se învârtea, și-am bătut din palme fericită. Eram fericită pentru că de apă mă foloseam, dar n-o

plăteam de câteva luni bune, după ce-am descoperit metoda asta de-a le trage o țeapă celor de la *Apă-canal*.

Mai mult decât binedispusă, am sunat-o pe Elizaveta Petrovna și-am chemat-o să vină mai repede, cât nu s-au răcit colțunașii cu brânză. O zi de naștere cu colțunași cu brânză și cu Elizaveta Petrovna la masă. Dacă mi-a murit bărbatul și mi-a plecat fata în Canada, ce altceva îmi mai puteam dori de ziua mea? Au fost buni colțunașii!